

FORSKNING FOR EN BÆREDYGTIG KULTURARV

THOMAS BO JENSEN & BIRGITTE TANDERUP EYBYE
ARKITEKTSKOLEN AARHUS

Oplægget omhandler Arkitektskolen Aarhus' forskningsorganisering, herunder nogle nedslag i de emnefelter der, fra forskellige vinkler, relaterer sig til kulturarvsområdet – eksempelvis inden for arkitekturhistorie, klimatilpasning, biodiversitet, materialer og byggeteknik.

Eksempel på Arkitektskolens arbejde med emnet Bygningskultur i Grøn Omstilling

Byggeriet tegner sig for en stor klimabelastning, og samtidig viser nyere forskning, at der kan opnås CO₂-besparelser ved at bevare frem for at rive ned og bygge nyt. I relation hertil er det logisk at undersøge, om CO₂-belastningen fra den eksisterende bygningsmasse kan reduceres, samtidig med at bygningernes bevaringsværdier fastholdes eller endda styrkes.

I september 2021 udkom publikationen Bygningskultur og Klima – undersøgelser af eksisterende viden om livscyklusvurderinger og bevaringsværdier.

Undersøgelsen tog afsæt i et tværfagligt samarbejde mellem forskere fra Aarhus Universitet og Arkitektskolen Aarhus i samarbejde med Realdania. Formålet med undersøgelsen var 1)

Engelsborgvej 25, foto Helene Høyer Mikkelsen.

at kortlægge eksisterende viden om livscyklusvurderinger [LCA] og bevaringsværdige bygninger, 2) at undersøge, hvorledes det bevaringsværdige byggeri påvirker den eksisterende bygningsmasses klimabelastning, 3) at undersøge energibesparende indgreb i bygningsmassen samt 4) at undersøge, om bevaringsværdige bygninger har en større klimabelastning end ikke-bevaringsværdigt byggeri.

Genstandsfeltet i undersøgelsen er afgrænset til det bevaringsværdige

etagebyggeri opført i perioden fra 1930 til 1974. Undersøgelsen indledes med et omfattende litteraturstudie, som kortlægger den eksisterende, videnskabelige litteratur i krydsfeltet mellem LCA og bevaring af bygningskultur. Herved gives et overblik over den eksisterende viden inden for feltet såvel som videnshuller.

Derefter kortlægges, om bevaringsværdige etageejendomme opført i perioden 1930 til 1974 har en ekstraordinær høj klimabelastning sammenlignet med etageejendomme fra

samme periode, som ikke er erklæret bevaringsværdige.

Efter denne analyse følger beregninger for klimabelastningen ved forskellige renoveringstiltag. Disse beregninger indgår i fire casestudier, som repræsenterer hver sin arkitektoniske periode og byggeteknik.

Sidst danner casestudierne grundlag for en diskussion af krydsfeltet mellem CO₂-reducerende tiltag og bevaring, samt hvorvidt, der kan opnås en lavere klimabelastning ved renovering frem for nybyggeri.

Skelhøjvej 1, foto Helene Høyer Mikkelsen.